

Kuusamon kaupungin nuorisovaltuuston toimintakertomus kaudelta 2021–2023

(ajalla 21.9.2021-30.10.2023)

Sisällys

1. YLEISTÄ

2. KUUSAMON NUORISOVALTUUTETUT KAUDELLA 2021-2023

3. BUDJETTI

4. DEMOKRATIAKASVATUS JA OSALLISUUSVALMENNUS

4.1 Kokoukset

4.2 Edustukselliset tehtävät

4.3 Työryhmät ja lautakuntaedustukset

5. OSALLISUUS

5.1 Aloitteet

5.2 Lausunnot

5.3 Osallisuus kehittämiseen

5.4 Tutustumisia ja asiantuntijavierailuja

5.5 Keskustelua ajankohtaisista nuoria koskevista ilmiöistä

5.6 Kokemustiedon kysely ja toiminnan arviointi

6. NUORISOVALTUUSTON MUITA TOIMINTAMUOTOJA

6.1 Kouluttautuminen

6.2 Tapahtumat

6.3 Vierailut

7.4 Virkistys ja ryhmäytyminen

7. TIEDOTTAMINEN JA VIESTINTÄ

1 YLEISTÄ

Toimintakertomus on kooste Kuusamon nuorisovaltuuston kauden 2021-2023 toiminnasta.

Nuorisovaltuusto on kuntalain 26 § :n mukainen vaikuttamistoimielin, joka koostuu 13–20-vuotiaista kuusamolaisista nuorista. Nuorisovaltuusto on uskonnollisesti ja puoluepoliittisesti sitoutumaton. Toimintakauden kesto on kaksi vuotta.

Nuorisovaltuustolle on lain mukaan annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen ja liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto toteuttaa osaltaan myös nuorisolain 8 § :n mukaista nuorten osallistumista ja kuulemista.

Nuorisovaltuuston kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus.

Nuorisovaltuusto on kasvatus- ja sivistyslautakunnan alainen vaikuttamistoimielin, jonka rooli on kirjattu käyttösuunnitelmaan.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan talousarvio ja käyttösuunnitelmassa ovat talousarviovuoden ja suunnitelmakauden painopistealueet ja toiminnalliset muutokset kirjattu seuraavasti:

vuodet 2021, 2022 ja 2023: nuorisovaltuuston toimintaa ja vaikutusmahdollisuuksia lisätään paikallisesti tuomalla toimintaa esille eri tulosalueille ja päättävälle tahoille. Edustajille tarjotaan vaikuttajakoulutusta. Nuorisovaltuusto ottaa aktiivisesti kantaa nuoria koskeviin asioihin; kirjoittaa lausuntoja, aloitteita sekä kannanottoja. Nuorisovaltuusto kehittää alueellista ja valtakunnallista toimintaa yhdessä (Pohjois-Pohjanmaan Nuorisovaltuustojen, Maakunnallisen Nuorisovaltuuston sekä Nuorisovaltuustojen Liitto ry:n kanssa...tämä tekstiosa jää pois vuosilta 2022 ja 2023)

vuosi 2021 ja 2023: nuorisopalvelut yhdessä nuorisovaltuuston ja nuorten kanssa tekevät suunnitelmia nuorisotila Winssin toimintoihin.

2 NUORISOVALTUUTETUT KAUDELLA 2021-2023

Nuorisovaltuutetut valittiin toimintasäännön mukaisesti neljän koulun ehdokkaista.

Vaikuttamistoimielimen kokoonpanossa on (13 vaikuttajajäsentä) nuorisovaltuuston puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, 8 jäsentä, kaupunginhallituksen jäsenet (2 hlöä) ja kasvatus- ja sivistystoimen kummiluottamushenkilö.

Kaupunginhallitus nimesi 20.9.2021 nuorisovaltuustoon 10 jäsentä:

(kauden aikana tuli jäsenten osalta muutoksia: 4 tehtävistä eroamista ja 4 uutta nimeämistä)

Reeti Huhtala pj

Satu Koivula varapj (erosi 25.5.2022)
alkaen

Anna Jaakkonen 25.5.2022

Pinja Aatsinki

Tatu Kämäräinen

Eemil Pohjola varapj 15.9.2022 alkaen

Ilari Tuukkanen

Elmiina Hyytinen

Sara Kehus (erosi 16.1.2023)

Emilia Leivo 16.1.2023 alkaen

Arttu Tornberg (erosi 6.9.2022)

Iina Mustonen 6.9.2022 alkaen

Saana Matela (erosi 10.8.2022)

Selma Eksymä 6.9.2022 alkaen

Toimikauden aikana nuorisovaltuustossa toimi yhteensä 14 eri nuorisojäsentä.

Nuorisovaltuuston tukena olevat aikuiset:

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan kokouksessa 26.8.2021 nuorisovaltuuston yhdyshenkilöksi nimettiin nuorisosihteeri Sari Tyynelä ja kummiluottamushenkilöksi Hannu-Pekka Hummasti (erosi 22.3.2023). 22.3.2023 alkaen kasvatus- ja sivistyslautakunnan kummiluottamushenkilönä on toiminut Seija Ronkainen.

Kaupunginhallituksen kokouksessa 20.9.2021 kaupunginhallituksen edustajiksi valittiin Mervi Tornberg-Karjalainen ja varaedustajaksi Marjo Kämäräinen.

Toimikauden aikana nuorisovaltuuston toiminnan tukena oli yhteensä 5 aikuista.

3. BUDJETTI

v. 2021

6 200 eur

v. 2022	5 500 eur
v. 2023	11 200 eur

4 DEMOKRATIAKASVATUS JA OSALLISUUSVALMENNUS

Nuorisovaltuusto on toteuttanut kauden 2021-2023 toimintasuunnitelmansa mukaisesti.

Nuorisovaltuuston tukena toimivat aikuiset toteuttavat toiminnan aikana demokratiakasvatusta ja osallisuusvalmennusta yksilön ja ryhmän tasolla. Demokratiakasvatus tarkoittaa nuorisovaltuuston toiminnassa sitä, että monipuolisen tiedon ja toiminnan kautta mahdollistamme ja lisäämme nuorille demokratiavalmiuksia ja edistämme osallisuuden kokemuksia yhteisöön kuulumisesta. Nuorten kanssa käsitellään vaikuttamiseen ja demokratiaan liittyviä aiheita.

Nuorilla on oikeus saada tietoa, miten toimia yhteiskunnallisen muutoksen edistäjänä sekä mahdollisuus ilmaista mielipiteensä ja osallistua keskusteluun sekä vaikuttaa niin lähellä kuin laajemminkin yhteiskunnassa.

Osallisuusvalmennukseen kuuluvat aikuisten tarjoama apu, tuki, menetelmät ja mallit, joilla vaikuttajajäsenten vaikuttamisen tietoja ja taitoja tuetaan. Nuorilähtöinen valmennus rakentuu hyväksymällä nuori aktiivisena ja omaa elämänsä ohjaavana toimijana sekä nuoren aktiivisuutta ja pystyvyyttä vahvistamalla.

Tavoitteena on, että kauden aikana jokainen jäsen saa ”kansalaispätevyyden” – eli heille kasvaa kykyä ymmärtää yhteiskunnan toimintaa ja vaikuttaa siihen.

Nuorten osallisuuden edellytyksiä kunnassa luodaan rakenteilla, jotka näkyvät kaikkien toimialojen käytännöissä ja toimintakulttuureissa, sisäisellä ja organisaatorajat ylittävällä yhteistyöllä sekä viestinnällä, jota on suunniteltu yhdessä nuorten kanssa. Nuorten osallisuuden vahvistaminen on tahto-, mutta myös taitolaji.

4.1 Kokoukset

Nuorisovaltuusto kokousti toimintakauden aikana 18 kertaa (v. 2021 4 kokousta, v. 2022 9 kokousta ja v. 2023 5 kokousta).

Maakunnallinen nuorisovaltuusto muuttui vuoden 2023 alussa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuustoksi. Maakunnallinen nuorisovaltuusto järjesti toimintakaudellaan 3 kokousta, joihin edustajamme osallistui 2 kertaa. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto järjesti v. 2023 3 kokousta, joihin edustajamme osallistui 2 kertaa.

Tulevaisuuslautakunnan päätös 20.10.2022 mahdollisti nuorisovaltuuston edustajan osallistumisen heidän kokouksiinsa nuoria koskevissa asioissa. Edustajat ovat osallistuneet kokouksiin 2 kertaa.

Kaupunginvaltuuston kokouksiin ja iltakouluihin on nuorisovaltuuston edustajat valittu niin, että halukkaat jäsenet pääsevät kiertävästi osallistumaan niihin. Jäsenet ovat osallistuneet kokouksiin ja iltakouluihin ajalla 9.11.2021-9.5.2023 7 kertaa.

Kaupunginvaltuuston talousarviokoulutukseen 30.5.2023 osallistui 1 vaikuttajajäsen.

4.2 Edustukselliset tehtävät

- Itsenäisyyspäivän juhla 2022 Kuusamotalolla
- Nuorisokeskus Oivangin 40-vuotisjuhla 14.10.2022
- Maakunnan osallisuustyöryhmä vierailu Kuusamossa 25.4.2023

4.3 Työryhmät ja lautakuntaedustukset

Toimikunnat ja työryhmät kokoontuvat yleiskokousten väleissä itsenäisesti tilanteen mukaan. Niihin nimetyt edustajat tuovat nuorisovaltuuston yleiskokouksiin tilannekartoitukset sekä yhteiset päätettävät asiat.

- Lapsi- ja perhetyön työryhmässä toimi varsinaisen jäsenenä Elmiina Hyytinen ja varalla Reeti Huhtala
- Tulevaisuuslautakunnassa varsinaisena jäsenenä toimi Ilari Tuukkanen ja varalla Eemil Pohjola
- Suomi harrastaa- hankkeen ohjausryhmässä toimi Arttu Tornberg, Satu Koivula ja Ilari Tuukkanen
- Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuustoon varsinaisena edustajana toimi Eemil Pohjola ja varaedustajana Satu Koivula.

5 ALOITTEET JA LAUSUNNOT

5.1 Aloitteet

- Seuranta edellisen nuorisovaltuuston vuonna 2021 jättämän Maisemakuvakehysaloitteen osalta
- Aloite digitaalisen nuorisotyön vuorovaikutteisen kanavan ja palvelun järjestämisestä paikkakunnalle

5.2 Lausunnot

- Lausunto Kuusamon maaseutuohjelmasta (tulevaisuustoimiala)
- Lausunnon Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen suunnitelmaluonnokseen alueen tarpeenmukaisten sosiaali- ja terveyskeskusten määrittelystä ja määrystä vuosille 2023–2025 (POHDE)

5.3 Osallisuus kehittämiseen

- Nuorisopalveluiden digitaaliset suunnitelmat ja lähitulevaisuuden suunnat
- Kiusaamisen estämisen Kuusamon malli (nuorten osuus)

- Nuorisopalveluiden toimintaprosessi
- Lapsi- ja perhetyön (LAPE) työryhmän toiminnan ja perhekeskuksen käsikirja
- Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Oivangin uusi strategia
- Maaseudun sivistysliiton Iloisen päätöksenteon teema-vuosi 2022 ja hyvien päätösten nuijan käyttöönotto

5.4 Tutustumisia ja asiantuntijavierailuja

- Tutustuminen uuden Nuortentalo Winssin tiloihin ja avajaisviikon ohjelman suunnittelua
- Tutustuminen Nuorisopalveluiden henkilökuntaan ja palveluihin
- Asiantuntijavierailu Kuusamon Harrastamisen malli- hankkeesta
- Koulukohtauttajien toiminnan esittely
- ” Elämä kantaa – Boostia yhdenvertaiseen ohjaukseen opinpolun kaikissa vaiheissa” -hankkeen esittely
- Asiantuntijavierailu Nuoriso Leader rahoituksesta projekteihin & yrityskokeiluihin sekä Nuoriso Leader työryhmätoimintaan
- Toriparlamentti kirjastossa - kansalaisdemokratiaa Kuusamossa -hankkeen esittely
- Tutustuminen kaupungin sisäilmastotyöryhmän toimintaan
- Unelmien kesätyöpaikka- kilpailun esittely ja kesätyöinfo
- Asiantuntijavierailu palkkalaskennasta

5.5 Keskustelua ajankohtaisista nuoria koskevista ilmiöistä

- Nilon koulun sisäilmasto keväällä 2022
- Nuorten ilkivaltailmiö keväällä 2023

5.6. Kokemustiedon kysely ja toiminnan arviointi

Nuorisovaltuusto päätti 21.11.2023 kokouksessaan nostaa kokemustiedon kyselystä (tehty syksyllä 2023) toimintakertomukseen seuraavat asiat:

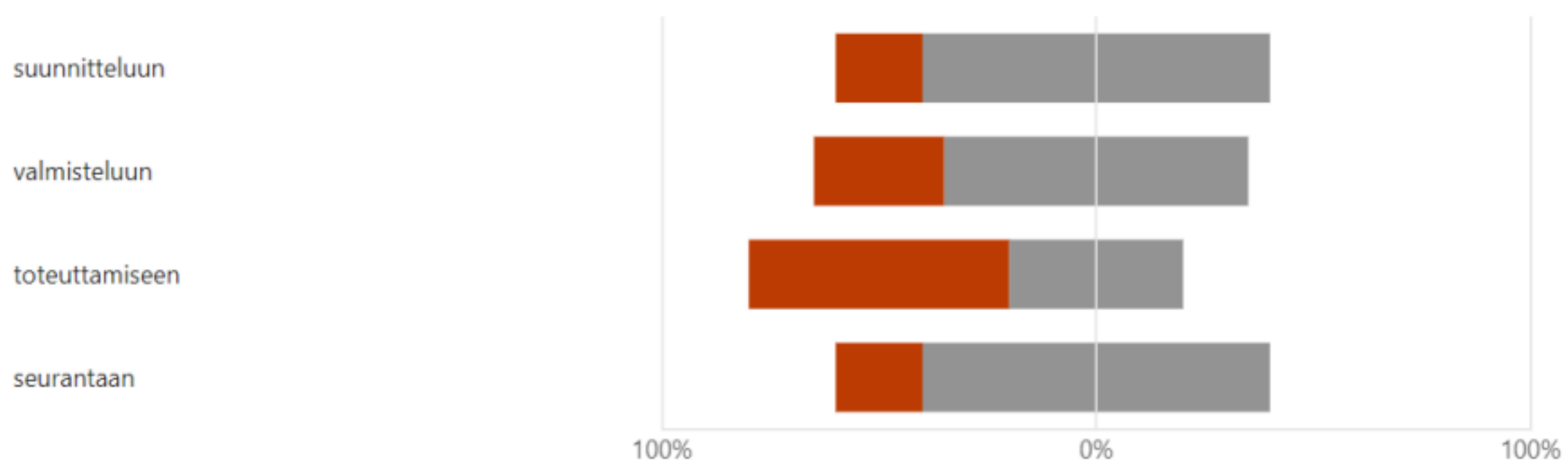
Miten olet kokenut osallistumisesi kaupunginvaltuuston iltakouluun ja/ tai kokouksiin? (jos olet osallistunut)

Vastaukset

On ollut hienoa päästä mukaan, mutta puheenvuoro ei ole ollut aina mieluinen.
Osallistuin muutamaan kokoukseen ja iltakouluun, ne olivat antoisia.
Hyvin.
Ihan mukavaa
Nuorilla pitäisi olla enemmän mahdollisuuksia kertoa mielipide
Hyvin mielenkiintoista.
Mielenkiintosena asiana nähdä ja kuulla mitä "aikuiset ovat mieltä asioista.
Olen käynyt kuuntelemassa ja vastaamassa nuorisovaltuustolle kysytyihin kysymyksiin

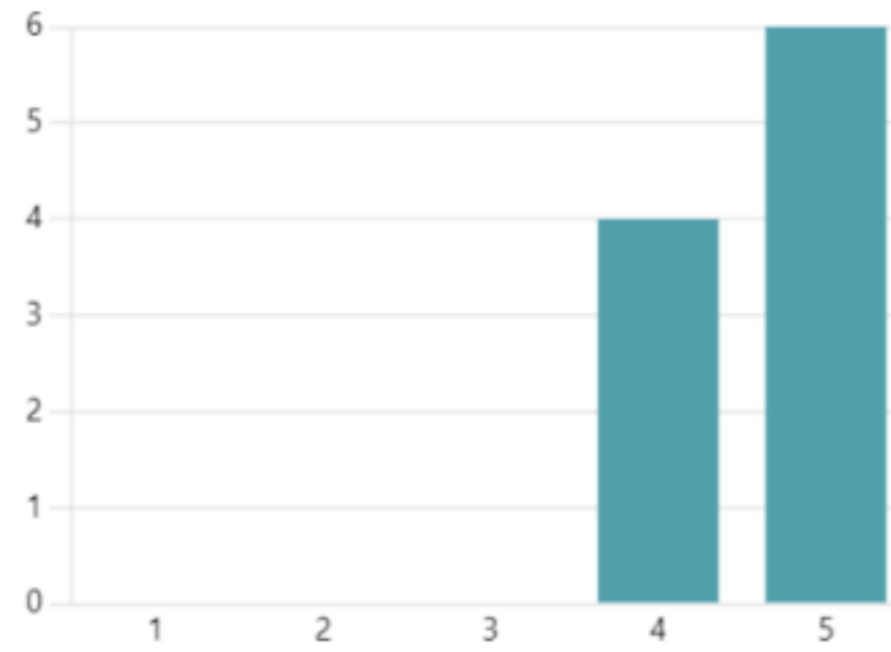
Onko nuorisovaltuusto saanut mielestäsi vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan (joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan nuorten kannalta merkittäviä?)

■ vähän ■ sopivasti ■ liian paljon

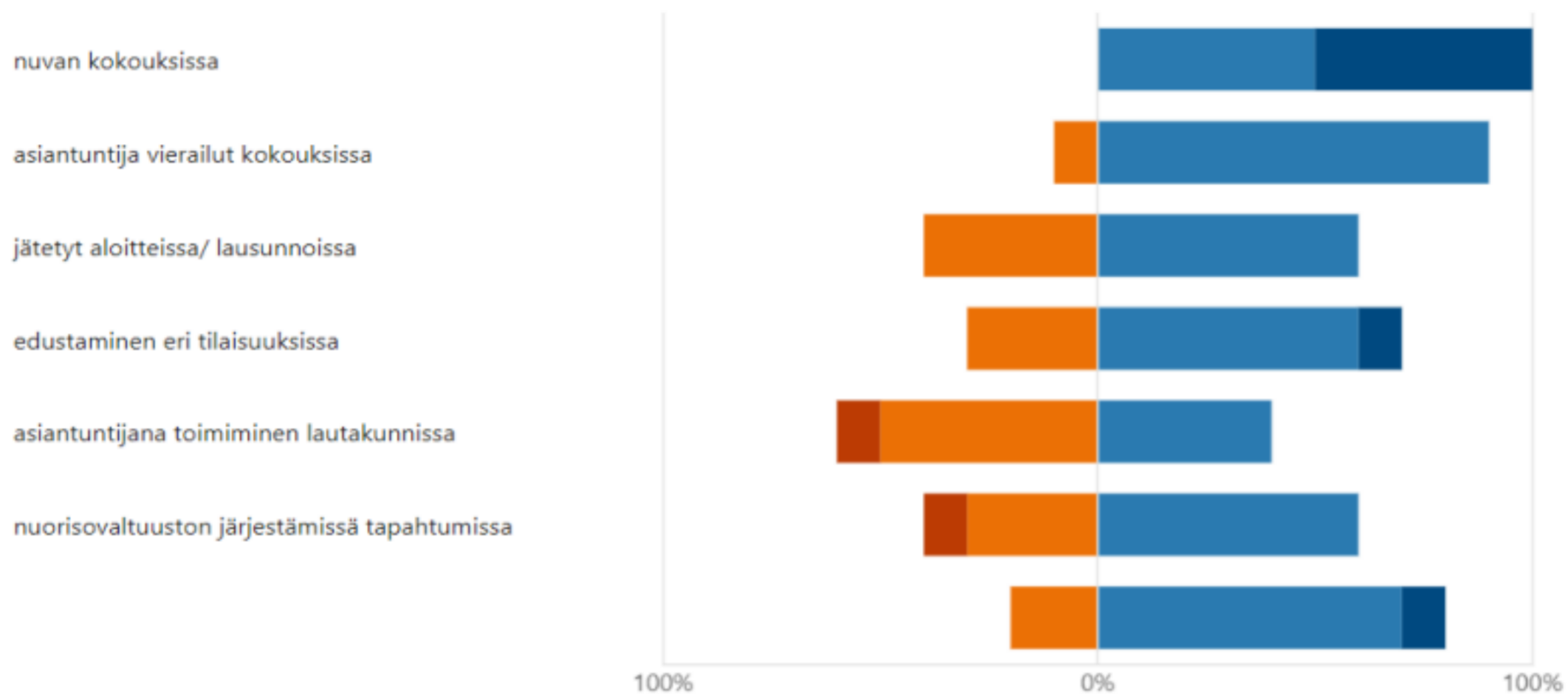
Oletko kokenut yhteisöllisyyttä nuorisovaltuuston sisäisessä toiminnassa?

4.60
Keskimääräinen arvio

Miten osallisuus ja vaikuttamisen kokemukset ovat toteutuneet?

■ ei ollenkaan ■ vähän ■ sopivasti ■ paljon

Miten olet kokenut yhdyshenkilön osallisuusvalmennuksen, ohjauksen, tuen ja kannustamisen sekä erityistarpeiden huomioimisen ja tukemisen.

■ ei tarvetta ■ tarpeellinen ■ erittäin tarpeellinen

Nuorisovaltuuston seuraavaan kokoonpanoon kaudelle 2023-2025 haki jatkoa 7 jäsentä. Heistä 6 tuli valituksi uudelleen.

6 NUORISOVALTUUSTON MUITA TOIMINTAMUOTOJA

6.1 Kouluttautuminen

Perehtyminen kuntalain 26 §

Perehtyminen nuorisolain 8 §

Perehtyminen Nuorisovaltuuston toimintasääntöön (kaupunginhallitus v. 2019).

Viestintä sosiaalisessa mediassa-koulutus nuorisovaltuustolaisille 22.1.2022.

Perehtyminen kaupungin hallintosääntöön nuorisovaltuuston toiminnan osalta.

Perehtyminen asiantuntijoiden avustuksella yhdyskuntatekniikan, perusturvan, keskushallinnon, kasvatus- ja sivistystoimen ja tulevaisuustoimialan ajankohtaisiin asioihin sekä keskustelua nuorten vaikuttamismahdollisuuksiin kyseisillä toimialoilla.

6.2 Tapahtumat

- Aluehallintoviraston järjestämä Save the date -Nuorisofoorumi 21.11.2022 Oulussa. Foorumissa heitettiin haaste, jossa tehtävänä oli ottaa omasta kunnasta kuva sellaisesta paikasta, asiasta, esineestä tai henkilöstä, joka tuottaa teidän kuntanne nuorille iloa. Nuorisovaltuusto otti kuvan Nuortentalo Winssistä ja henkilökunnasta.
- 27.4.2023 Nuorten Kansallinen Veteraanipäivän tapahtuma Nuortentalo Winssillä
- 16.2.2023 Kansanedustajaehdokkaiden vaalipaneelitilaisuus lukiolla
- 12.5.2023 Yhteiskokous seurakunnan nuorten vaikuttajaryhmän kanssa

6.3 Vierailut

- Kouluvierailut ja tutustumiset koulujen edustajistoihin Käylän koululla 21.2.2022 , Nissinvaaran koululla 6.10.2022, Nilon koululla 18.1.2023 ja Torangin koululla 12.5.2023
- Vierailu Nilonkankaan koulun rakenteilla olevaan hirsikouluun 18.1.2023

- Vierailu Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan Mäntyselän jätevesipuhdistamolla 20.2.2023
- Vierailu Ohjaamon avajaisiin ja tutustumista heidän palveluihinsa 22.3.2022

6.4 Virkistys ja ryhmäytyminen

- pikkujoulut v. 2022
- yritysvierailu ja virkistysiltapäivä Erä-Susi Huskies-yrityksessä keväällä 2023

7 TIEDOTTAMINEN JA VIESTINTÄ

- yleisradio
- paikallislehdet
- nuorisovaltuuston ja kaupungin instagram
- nuorisopalveluiden sosiaalinen media
- kaupunginvaltuuston kokoukset ja iltakoulut + talousarvio ja tilinpäätöspuheet
- vuorovaikutus koulujen edustajistoihin, oppilas- ja opiskelijakuntiin
- kaupungin nettisivut
- nuorisovaltuutettujen alueelliset ja valtakunnalliset tapaamiset / tapahtumat